

ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΛΑΣΤΡΑΣ

**Ζητήματα ανάπτυξης:
παραγωγικές προοπτικές και
προστασία των φυσικών πόρων**

Η «σύγχρονη» έννοια της ανάπτυξης

Στηρίζεται στην βασική παραδοχή της αιιφορίας, που επιτάσσει την στενή σχέση των εξής επιδιώξεων:

- Οικονομική πρόοδος – αύξηση πλούτου και εν γένει επέκταση των παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Κοινωνική δικαιοσύνη – ισοκατανομή των ωφελειών, ισότητα πρόσβασης σε ευκαιρίες και γνώσεις
- Προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων – διατήρηση της ποιότητας του χώρου, μη κατασπατάληση των φυσικών πόρων, ευκαιρίες στις επόμενες γενιές

Η έννοια της ανάπτυξης στα πλαίσια ενός Δήμου

Δεδομένα «βάσης»:

- Πλαίσιο αρμοδιοτήτων – βαθμός παρέμβασης στο ευρύτερο πλέγμα λήψης αποφάσεων
- Οικονομικοί πόροι και μέσα – ενίσχυση από τον δημόσιο προϋπολογισμό, μικρές συνήθως δυνατότητες ιδίων πόρων
- Δυνατότητες που διαμορφώνονται από το προγραμματικό πλαίσιο (ΠΕΠ, Τομεακά Επιχειρησιακά)

Η έννοια της ανάπτυξης στα πλαίσια ενός Δήμου

Δεδομένα «δυναμικής»:

- Ελκυστικότητα χώρου – συγκέντρωση νέας κατοικίας, βιομηχανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων
- Εθνικές και διεθνής επιλογές που διαμορφώνουν την ανταγωνιστικότητα των υφιστάμενων παραγωγικών δραστηριοτήτων σε τοπικό επίπεδο – τιμές αγροτικών προϊόντων, ΚΑΠ
- Περιβαλλοντικές κρίσεις που ομοίως επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα των τοπικών προϊόντων – περίπτωση ρύπανσης και μύδια, περίπτωση ξηρασία 1991

Η έννοια της ανάπτυξης στα πλαίσια ενός Δήμου

Έχοντας αυτά ως δεδομένα, η στόχευση του Δήμου πρέπει να αφορά:

- Στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που του παρέχει το υφιστάμενο θεσμικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο σε συνδυασμό
- Με την καλύτερη δυνατή διαχείριση των όποιων πλεονεκτημάτων – δυνατών σημείων αλλά και των όποιων αδυναμιών - κρίσεων που αναπόφευκτα πολλές φορές προκύπτουν

Η έννοια της ανάπτυξης στα πλαίσια ενός Δήμου

Στα πλαίσια αυτά, ο Δήμος οφείλει να ενεργοποιείται σε ένα ευρύ φάσμα επιδιώξεων, δράσεων και έργων, κάποιες εκ των οποίων αφορούν στο πυρήνα του αναπτυξιακού ζητήματος και σχετίζονται με την οργάνωση του χώρου ως τον

Υποδοχέα της παραγωγικής υποδομής και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων

Το ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Χαλάστρας

Εκμεταλλεζόμενος τις δυνατότητες που υπάρχουν αλλά έχοντας και ως βασική αφετηρία την ανάγκη ενίσχυσης των τοπικών πλεονεκτημάτων και ιδιαιτεροτήτων, ο Δήμος Χαλάστρας έχει πρόσφατα ολοκληρώσει και υποβάλει για έγκριση το

**Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο –
Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης
Ανοικτής Πόλης**

Το ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Χαλάστρας

Σκοπός – αντικείμενο

- Καθορισμός μοντέλου χωρικής οργάνωσης (ΠΠΧΣΑΑ)
- Διασφάλιση των παραγωγικών πλεονεκτημάτων
- Ελαχιστοποίηση των ανασχέσεων και των αδύνατων σημείων
- Υποστήριξη του κοινωνικού ιστού
- Προστασία των φυσικών πόρων

Στόχος είναι η ρύθμιση των λειτουργικών σχέσεων αστικού και αγροτικού χώρου και η ενσωμάτωσή τους σε ένα ενιαίο και συνεκτικό αναπτυξιακό σχέδιο

Το ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Χαλάστρας

Βασικά σημεία - επιδιώξεις

- Προστασία γεωργικής γης
- Συμβατότητα χρήσεων και λειτουργιών σε περιοχές που τελούν υπό καθεστώς προστασίας
- Αποφυγή εκτεταμένης γραμμικής ανάπτυξη μη αγροτικών δραστηριοτήτων κατά μήκος και εκατέρωθεν των βασικών μεταφορικών υποδομών
- Ορισμός ζωνών ως οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων και αστικών εξυπηρετήσεων
- Πρόβλεψη μικρής οικιστικής ανάπτυξη στους δύο οικισμούς, για την κάλυψη σημερινών (για τον οικισμό της Χαλάστρας) και μελλοντικών αναγκών

Το ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ και οι Φυσικοί Πόροι

Προτάσεις - επιδιώξεις

- 1. Ζώνες οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων**
(ΒΙΠΑ, ΕΜΟ, ζώνη πτηνο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, οστρακοκαλλιέργεια)
- 2. Λοιπές περιοχές ελέγχου και περιορισμού της δόμησης**
(περιοχή δραστηριοτήτων πρωτογενούς τομέα)
- 3. Περιοχές ειδικής προστασίας**
(Δέλτα και κοίτη Αξιού – όροι προστασίας από τα ΠΔ - ΚΥΑ)

Το ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ και οι Φυσικοί Πόροι

Συνάφεια των προτάσεων με την διατήρηση των φυσικών πόρων

- Η προστασία των εδαφών και της γεωργικής γης – πόρος με μεγάλη παραγωγική αξία
- Η σωστή διαχείριση του παραλιακού μετώπου – σωστότερη και βιώσιμη ένταξη της οστρακοκαλλιέργειας
- Προστασία του φυσικού πλούτου – μεγάλη δυνατότητα εναλλακτικών χρήσεων και δραστηριοτήτων με προοπτικές τουριστικής αξιοποίησης

Ερώτημα:

Γιατί είναι σημαντική η προστασία των πόρων (έδαφος, νερό, οικοσυστήματα);

Μήπως μας επηρεάζει αρνητικά αφού μας περιορίζει το ελεύθερο να κάνουμε ότι θέλουμε όπου θέλουμε;

Η αξία της προστασίας των Φυσικών Πόρων

Όχι απλή απάντηση –

Υπάρχουν επιχειρήματα και για την μια και για την άλλη πλευρά

Μπορούμε να σκεφτούμε εάν δούμε τι συμβαίνει σήμερα με μια από τις κυρίαρχες για τον Δήμο δραστηριότητες:

Η γεωργική παραγωγή - καλλιέργεια του ρυζιού και άλλων βιομηχανικών φυτών (βαμβάκι, καλαμπόκι)

Σε συνδυασμό

Με μια αυξανόμενη απαίτηση δόμησης (αποθήκες, εκθέσεις κλπ)

Με το ‘παράπονο’ που υπάρχει ότι δεν ‘γίναμε’ σαν την ανατολική Θεσσαλονίκη ή ότι το Δέλτα του Αξιού είναι πιο σημαντικό από τους την λειτουργία των ανθρώπινων δραστηριοτήτων

Η αξία της προστασίας των Φυσικών Πόρων

Το παράδειγμα της γεωργία

Η αλλαγή της ΚΑΠ και η λειτουργία εν γένει του εμπορίου έφερε πολλούς αγρότες σε αμηχανία – υπάρχει μέλλον;

Τι συμβαίνει σήμερα

1. Παγκόσμια μείωση αποθεμάτων λόγω κλιματικών αλλαγών και ανταγωνιστικών χρήσεων (βιοκαύσιμα)
2. Άνοδος τιμών παραγωγού
3. Απαίτηση για καλύτερα, επώνυμα (οικολογικότερα ίσως) προϊόντα που πετυχαίνουν καλύτερες τιμές
4. Ώθηση τις νέας ΚΑΠ σε πρακτικές με υψηλότερη προστιθέμενη αξία – ο γεωργός επιχειρηματίας

Η αξία της προστασίας των Φυσικών Πόρων

Το νέο περιβάλλον δημιουργεί και νέες ευκαιρίες

Βασική προϋπόθεση είναι η διατήρηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος – μη απαλλοτρίωση σε λύσεις πρόσκαιρου οφέλους

Άρα η προστασία της καλής γης, των εδαφών δηλαδή υψηλής παραγωγικότητας μετατρέπεται σε σημαντικό πλεονέκτημα

- Ο Δήμος μέσω του ΓΠΣ προωθεί την οργάνωση του χώρου προς την κατεύθυνση της προστασίας των εδαφών – αποτελεί καταρχήν ουσιαστική συμβολή για το μέλλον
- Κρίσιμες όμως κινήσεις απαιτούνται στο μικρότερο συνεταιριστικό ή και ατομικό επίπεδο προώθησης της τοπικής παραγωγής και τελικά εκμετάλλευσης των νέων ευκαιριών – δράσεις προς την κατεύθυνση της τυποποίησης, της δημιουργίας τοπικών σημάτων, βιολογικές καλλιέργειες κλπ

Συμπέρασμα

- Στόχος της παρουσίασης ήταν να επισημανθούν οι βασικές κατευθύνσεις του Δήμου αναφορικά με την προστασία των φυσικών πόρων και ειδικότερα στα πλαίσια του στρατηγικού επιπέδου της οργάνωσης του χώρου.
- Έγινε επίσης προσπάθεια να καταδειχθεί η έννοια της προστασίας ενός εκ των σημαντικότερων πόρων που είναι το έδαφος στα πλαίσια μιας κυρίαρχης οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου που είναι η γεωργία.
- Το μήνυμα είναι πως παρότι για συγκυριακούς ή λόγους άλλων συγκρούσεων μπορεί η ανάγκη προστασίας των φυσικών πόρων να φαίνεται πολλές φορές απειλή, στην ουσία όμως διασφαλίζει την μελλοντική και αποδοτική συνέχιση αυτών των δραστηριοτήτων αρκεί βέβαια να λαμβάνονται τα μηνύματα από το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον και επίσης να μπορεί η τοπική παραγωγή να ακολουθεί σύγχρονες ποιοτικές απαιτήσεις προϊόντων – οι οποίες όμως απαιτούν μια βάση οικολογικής και περιβαλλοντικής ισορροπίας.